

2.6.4.4. Som anført ovenfor under pkt. 2.2 er dansk straffemyndighed i visse tilfælde betinget af, at handlingen (undladelsen) er strafbar både efter gerningslandets lov og efter dansk lov (*dobbelt strafbarhed*).

I forhold til juridiske personer er denne betingelse relevant, når dansk straffemyndighed støttes på straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2. Dobbelt strafbarhedskravet indebærer bl.a., at retsforfølgning her i landet på grundlag af § 7, stk. 1, nr. 2, er betinget af, at lovgivningen i det pågældende land uden for Danmark hjemler strafansvar for juridiske personer. Hvis f.eks. en ansat i et dansk andelselskab begår en lovovertrædelse (som kan tilregnes selskabet efter straffelovens 5. kapitel) i et land, som ikke har mulighed for at straffe en sådan juridisk person, er det således udelukket at pålægge selskabet straf her i landet.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 165-172.

2.7. Påtalekompetence

Straffeloven indeholdt tidligere særlige påtaleregler i tilknytning til visse af lovens jurisdiktionsbestemmelser. Påtalereglerne blev ophævet ved lov nr. 385 af 20. maj 1992 i forbindelse med indførelsen af en generel bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte, at offentlig påtale i visse nærmere angivne sager er betinget af justitsministerens eller rigsadvokatens beslutning, jf. retsplejelovens § 720. Der henvises til Folketingstidende 1991-92, tillæg A, spalte 4141 (lovforslag nr. L 184).

Med retsplejelovens § 720 er der skabt mulighed for at foretage en samlet administrativ regulering af påtalekompetencen, herunder med henblik på (administrativt) løbende at kunne tilpasse fordelingen af påtalekompetencen efter de aktuelle behov. Den nærmere fordeling af påtalekompetencen fremgår af Rigsadvokatens Meddelelse nr. 3/2002 om forelæggelsesregler og kompetenceregler mv.

2.8. Folkeretlige grænser

Straffelovens §§ 6-8 kommer kun til anvendelse, hvis dette ikke strider mod folkeretten, jf. straffelovens § 12. Den straffemyndighed, der måtte følge af straffelovens §§ 6-8, kan således kun udnyttes til at gennemføre en straffesag ved en dansk domstol, hvis det i det konkrete tilfælde kan ske med respekt af de folkeretlige regler på området. Begrænsninger af mulighederne for at udøve dansk straffemyndighed følger bl.a. af folkerettens regler om immunitet for fremmede statsoverhoveder og diplomater mv. og af princippet om fremmede skibes ret til uskadelig passage gennem søterritoriet.

Uanset ordlyden af straffelovens § 12 antages også straffelovens §§ 9-11 om virkningsprincippet mv. tilsvarende kun at kunne anvendes med de begrænsninger, der følger af folkeretten.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 173-186.

2.9. Straffebestemmelers gyldighedsområde

2.9.1. Som anført ovenfor under pkt. 2.3 skal spørgsmålet om strafansvar afgøres efter dansk lovgivning, jf. straffelovens § 10, stk. 1. Dette indebærer, at danske domstoles muligheder for at pålægge straf for handlinger (undladelser) foretaget i udlandet forudsætter, at der er tale om overtrædelse af danske straffebestemmelser, som også omfatter handlinger foretaget uden for den danske stat – dvs. at der er tale om straffebestemmelser, som har eksterritorial gyldighed (*eksterritorialitet*) og derfor også skal iagttages i udlandet.

Spørgsmålet om eksterritorialitet adskiller sig fra spørgsmålet om dansk straffemyndighed. Retsforfølgning her i landet for handlinger foretaget i udlandet kan indledes, hvis der er straffemyndighed, selv om det er usikkert, om den pågældende overtrådte straffebestemmelse gælder for handlinger i udlandet. Falder afgørelsen ud til, at straffebestemmelsen er begrænset til at gælde for forhold på dansk grund, må der ske frifindelse.

2.9.2. Straffebestemmelers gyldighedsområde kan være territorielt begrænset i flere sammenhænge. Der kan for det første være tale om, at en straffebestemmelse efter sit indhold alene omfatter handlinger foretaget på *dansk territorium*. Dette vil som udgangspunkt gælde for regler i særlovgivningen (dvs. andre love end straffeloven), jf. nedenfor. For det andet kan der være tale om, at en straffebestemmelse alene omfatter handlinger, der krænker *danske beskyttelsesinteresser* (nationalt begrænsede straffebud). Dette vil f.eks. som udgangspunkt gælde for regler om straf for overtrædelse af dansk skatte- og afgiftslovgivning og regler om krænkelser af den danske stat.

2.9.3. Spørgsmålet om, hvorvidt en dansk materiel straffebestemmelse har eksterritorialitet og således skal overholdes i udlandet, er ikke generelt reguleret i lovgivningen. Afgørelsen heraf må i stedet bero på en fortolkning af gerningsindholdet i den pågældende bestemmelse.

Som hovedregel antages bestemmelserne i straffelovens specielle del at have universel gyldighed (eksterritorialitet). Dette indebærer, at overtrædelser af bestemmelser i straffeloven som udgangspunkt kan retsforfølges i Danmark, uanset hvor i verden over-